

МАЗАТАРЪ

(По разказа на командира на 16-а рота)

Кой не помни храбростта на въстаницитѣ презъ 1903 г. въ Кичевско, кой не помни масива Мазатаръ, отбраняванъ безподобно храбро отъ тѣхъ!?

На 21 ноемврий 1915 г., късно презъ нощта, отрядътъ ни, състоящъ се отъ две роти, се заниза отъ с. Брѣжани въ колона по единъ къмъ този знаменитъ планински масивъ.

Нощта бѣ студена и тъмна, а мъглата и дъждътъ я правѣха още по-тъмна. Заповѣдта бѣ да се атакува Мазатаръ, но тъмнината не ни позволяваше да изучимъ предварително нито мѣстността, нито разположението и силитѣ на противника и ние настѣпвахме слѣпишката.

Патрулитѣ ни се движеха предъ насъ на 30 - 40 крачки и движението ставаше много бавно.

Изведнѣжъ преднитѣ патрулни двойки се спиратъ и донасятъ, че забелязали редица огньове по върха, който отстоеше на около 800—1000 крачки отъ насъ.

Спира се колоната. Пълна тишина. Мъждѣха огньове. Явно бѣ, че това сж сърби, новъ какъвъ съставъ, съ какви сили, мжно можеше да се узнае. Заповѣдахъ да се пази пълна тишина. Събрахме се командиритѣ на дветѣ роти и младши офицери на съветъ.

Съветътъ реши: моята 16-а рота отъ 11. п. Сливенски полкъ да се разсипе въ верига и въ 4 часътъ сутринта мълчишкомъ, безъ да гръмне ни куршумъ, ще се помъчи да се промъкне до огньоветѣ и „на ножъ“ ще атакува противника. Нашето решение бѣ рисковано, но ние се силаехме на едничкото сръдство — *изненадата*, да ни осигури успѣха.

Пълзишкомъ цѣлата рота безшумно и като голѣмо вѣтрило се разгъна, излѣзе малко напредъ и залегна.

Всѣко движение около огньоветѣ се следѣше съ затаянъ дъхъ. Студътъ ни сковаваше. Какъ горѣхме отъ желание по-скоро да се нахвърлимъ и да овладѣемъ огньоветѣ, кждето да посгрѣемъ вкоченясалитѣ си крака и ръце!

Бавно течеха часоветѣ. Азъ всѣки 5 минути изваждахъ часовника си.

„Господинъ поручикъ!“ — шепнѣха войницитѣ — „не стана ли време? Много измръзнахме“

— „Ще се почака, момчета, къмъ 4 часътъ е най-удобно време, тогава най-дълбоко се заспива, а сънътъ на противника ще ни помогне да го измушкаме по-лесно“.

Едва изтраяхме до 4 часътъ, когато 3-и взводъ отъ ротата назначихъ първа верига, а другитѣ непосредствено